

Hedwig Symposium Göttingen, 29 en 30 mei 1999

In 1999 is het 200 jaar geleden dat Johannes Hedwig overleed. Zijn beroemde boek *Species muscorum frondosorum* verscheen postuum in 1801. Voor de bladmossen (met uitzondering van de veenmossen) is dit het beginpunt voor de nomenclatuur. Hedwig is dus voor bladmossen wat Linnaeus is voor hogere planten.

Het Hedwig Symposium wordt georganiseerd door Prof. S.R. Gradstein. Rob Gradstein is al lange tijd lid van onze werkgroep en bij velen vooral bekend door de Levermosflora. Het Symposium bestaat uit een lezingenprogramma op zaterdag 29 mei en een excursie naar het Harz-gebergte op zondag 30 mei. De onderwerpen van de lezingen hebben betrekking op de betekenis van Hedwigs klassieke werk (incl. zijn herbarium), maar ook op de moderne inzichten die hieruit zijn voortgekomen. Andere programmaonderdelen op zaterdag zijn: een tentoonstelling over het leven en werk van Hedwig en de ceremoniële toekenning van een eredoctoraat aan de levermossen-specialist Riclef Grolle. De eendags-excursie staat onder leiding van U. Drehwald en M. Koperski. Uwe Drehwald is o.a. bekend door zijn studie van de mossengezelschappen van Niedersachsen, Monika Koperski heeft een grote bijdrage geleverd aan het slagen van het BLWG-voorjaarsweekend 1995 bij Osnabrück.

De kosten van deelname aan het Hedwig Symposium bedragen DM 40.
Aanmeldingen aan Prof. S.R. Gradstein, Albrecht von Haller Institut, Abteilung
Systematische Botanik, Untere Karspüle 2, D-37073 Göttingen, Duitsland;
tel. 0049-551-39 57 32; e-mail sysbot@gwdg.de
Nadere informatie via de redactie.

Een boek over ons zelf

"Passie voor mossen" is de treffende titel die Ger Harmsen zijn boek mee gaf. De voorpagina zegt het ook uitgebreider: "Een historische schets van de Nederlandse bryologie en lichenologie ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Bryologische en Lichenologische Werkgroep van de KNNV".

Het boek is min of meer het vervolg van de voordracht die Ger hield op de feestelijke lezingendag in 1996 ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de werkgroep. Het is van een voordracht een 120 pagina's tellend boek geworden. En wat voor boek: zeer fraai vormgegeven, veel illustraties, met aandacht voor zeer veel gebeurtenissen en personen uit

heden en verleden. We mogen Ger zeer dankbaar zijn dat hij zijn taak zo grondig heeft opgevat.

Bij alle lof is er eigenlijk maar één belangrijk kritiekpunt. Wie het gaat lezen verwacht een scherpe analyse van de werkgroep, van de sfeer, van de mensen die de werkgroep maken en hebben gemaakt. De lezer vindt veel van zijn of haar gading, maar dát toch eigenlijk niet. En waarom dan niet, loop je te piekeren. Misschien wel omdat zelfs Ger die boodschap niet passend vond voor een feestelijk boek. De boodschap dat al die bryologen en lichenologen, ondanks hun bezieling voor de werkgroep, toch allemaal "Einzelgänger" zijn. Die veel met elkaar delen, velen al decennia lang, en voor wie de werkgroep veel betekent. Maar die zich toch in deze wereld het meest op hun gemak voelen als ze de hele dag onbekommerd kunnen struinen, alleen, op zoek naar mosjes, de rest van de wereld vergetend.

Maar er is ook een keerzijde. De werkgroep is ook een hechte gemeenschap, en dat draagt er mede aan bij dat juist van onze werkgroep zo'n "historische schets" verschijnt.

Ger schrijft terecht dat onze werkgroep veroudert, dat er vrijwel geen actieve leden beneden de 40 jaar zijn. De helft van de leden is afkomstig uit de sjocgroep van de NJN, maar waar blijven de sjoccers van nu?

De reden is mede dat we weinig nieuwe leden voor onze passie kunnen interesseren. Het kost ons zo'n moeite om die nieuwelingen er steeds bij te betrekken. Liever lopen we alleen te genieten van alle kleuren groen. Waar elders dan in een zomerkamp van ons maak je mee dat na een half uur de meeste excursiedeelnemers zodanig uitgewaaid zijn, dat een beginnening zich volledig ontredderd af moet vragen welke tactiek hij/zij zou kunnen volgen om die dag nog iets van mossen op te steken?

Tijdens het zomerkamp in de Cantal, toen het boekje net uit was, en vrijwel niemand het nog echt had gelezen, werd de "Passie" al regelmatig geciteerd. Onze zeer belezen kampvoorzitter (Wim Loode, red.) gebruikte het aantal malen dat iemand volgens de index in het boek genoemd werd schertsenderwijs als maat voor het belang van iemand in de werkgroep. Een zeer gevaarlijke stelling die natuurlijk vraagt om overdrijving. En als het dan ook nog (te) vaak regent, ga je je in de tent direct bezondigen aan allerlei berekeningen. Enkele resultaten wil ik jullie niet onthouden:

1. De top vijf van meest in het boek genoemde personen zijn (tussen haakjes het aantal pagina's waarop de betrokkenen genoemd zijn):
 1. Wim Margadant (32)
 2. Professor van der Wijk (30)
 3. Dries Touw (29)

4. Jan Barkman (23)
5. Ben van Zanten (21)
2. Slechts twee lichenologen worden minimaal 10 keer in het boek genoemd: Harrie Sipman en Han van Dobben.
3. Alle personen in de toptien zijn ouder dan 50 jaar. Er bestaat een keurige correlatie tussen leeftijd en aantal citaties (overigens is dat op zich natuurlijk ook niet zo gek).
4. Jonger dan 30 tel je in de werkgroep nauwelijks mee.
5. Het bestuur van de zomerkampen wordt niet gekozen op basis van het aantal citaties.
6. Het is met behulp van enkele eenvoudige gegevens alsmede het aantal citaties al uit te rekenen wie ons volgende erelid zal worden, en zelfs is al duidelijk wie over enkele decennia in de prijzen zullen vallen.

Vrouwen worden maar spaarzaam genoemd in de "Passie". Topscoorster is Ida Bruggeman met 6 citaties, gevolgd door Rita Ketner met 5. Ger geeft hier op pagina 84 degelijke verklaringen voor, en dit is ook één van de weinige plekken in het boek waar hij expliciet ingaat op ons bryologen en op de bryologie: "Eigenlijk is bryologie alleen iets voor solitair".

Bart van Tooren

Gerard Dirkse gepromoveerd

Woensdag 9 september promoveerde Gerard in Utrecht op het proefschrift "The validity of general purpose flora-based classification of vegetation".

Centraal thema in het proefschrift is een kritische benadering van de wijze waarop vegetatiekunde over het algemeen bedreven wordt. Gerard is (terecht) van mening dat die benadering gekenmerkt wordt door veel subjectieve beslissingen. Hij probeert te analyseren waar je op uitkomt als je die benadering vervangt door een meer objectieve handelwijze. Daartoe wordt o.a. gebruik gemaakt van gegevens van de vierde bosstatistiek en van een zelf uitgevoerde vegetatiekartering.

Het onderwerp leent zich voor veel fundamentele meningsverschillen. Velen in de overvolle promotiezaal zullen dan ook gekomen zijn in de verwachting een discussie op het scherpst van de snede voorgeschoteld te krijgen. Die verwachting is tijdens de promotie niet helemaal uitgekomen. Ook elders wordt die discussie, die voor beide partijen